

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2011.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, broj 27/2010) propisan je postupak uvrštavanja, odobravanja, izbora i povlačenja iz uporabe udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava, odobrenje i uporaba pomoćnih nastavnih sredstava za učenike osnovne i srednje škole, te financiranje nabave udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava sredstvima državnog proračuna. Zakonom o udžbenicima za osnovnu i srednju školu također je propisano da se u svim postupcima propisanim Zakonom primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 6. listopada 2010. središnja tijela državne uprave zadužena su izraditi prijedloge izmjena i dopuna zakona iz upravnih područja koja su u njihovoj nadležnosti radi usklađivanja s odredbama Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009), u roku od šest mjeseci od donošenja Zaključka. Stoga je potrebno izmijeniti Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu tako da se u postupcima uvrštavanja, odobravanja, izbora i povlačenja iz uporabe udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava, odobrenja i uporabe pomoćnih nastavnih sredstava za učenike osnovne i srednje škole, te financiranja nabave udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava sredstvima državnog proračuna, primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnova za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), jer postoje osobito opravdani državni razlozi s obzirom da je usklađivanje odredaba posebnih zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku jedna od mjera za zatvaranje Poglavlja 23 "Pravosuđe i temeljna prava" u procesu pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU**

Članak 1.

U Zakonu o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, broj 27/2010), u članku 5. stavku 2. riječ: "zaključak" zamjenjuje se riječju: "rješenje".

Članak 2.

U članku 35. stavak 17. mijenja se i glasi:

"17. Udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koji se nalaze u Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava 2010./2011. u pravilu mogu biti dostupni u maloprodaji do školske godine 2013./2014.".

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. propisuje se da se u članku 5. stavku 2. Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu riječ: "zaključak" zamjenjuje riječju: "rješenje". Ovom izmjenom Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu usklađuje se sa odredbom članka 55. Zakona o općem upravnom postupku u pogledu akta kojim se prekida postupak u slučaju ako se u postupku rješavanja upravne stvari pojavi pitanje koje čini samostalnu pravnu cjelinu.

Člankom 2. mijenja se stavak 17. u članku 35. Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu. Naime, Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu u članku 34. stavku 1. propisuje obvezu donošenja novog Udžbeničkog standarda u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno do dana 2. ožujka 2011. godine, nakon čega je potrebno provesti usklađivanje svih udžbenika koji se nalaze u Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava sa Standardom. Zakonom o udžbenicima je predviđeno višegodišnje korištenje udžbenika, a novi Udžbenički standard predviđa izmjene udžbenika prema obrazovnim područjima u određenim vremenskim ciklusima, čime bi se izbjeglo mijenjanje svih udžbenika u jednoj te istoj školskoj godini. Stoga je potrebno izmijeniti postojeću odredbu/normu kako bi se u duljem vremenskom periodu efikasno provelo navedeno usklađivanje.

Članak 3. propisuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

**ODREDBE ZAKONA O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 5.

(1) Ako tijekom postupka uvrštavanja na Popis udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava ili Kataloga obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva nastane sudski spor zbog zaštite autorskih prava, postupak će se obustaviti.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka ministar će donijeti zaključak o prekidu postupka do okončanja spora.

Članak 35.

(1) Na postupke odobravanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava koji su započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona, a do stupanja na snagu ovog Zakona nisu dovršeni, primjenjuju se odredbe Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (»Narodne novine«, br. 36/06., 141/06., 152/08. i 86/09.).

(2) Na postupke odabira udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava odobrenih sukladno stavku 1. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog Zakona, s time da se glede rokova za školsku godinu 2010./2011. primjenjuju odredbe ovog članka.

(3) Postupci izjašnjavanja učitelja, odnosno nastavnika o odabiru udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava, započeti sukladno odredbama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (»Narodne novine«, br. 36/06., 141/06., 152/08. i 86/09.), dovršit će se sukladno odredbama ovog Zakona tako da će se na rezultate postupka odabira učitelja, odnosno nastavnika provedenog sukladno članku 14. Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (»Narodne novine«, br. 36/06., 141/06., 152/08. i 86/09.), odgovarajuće primijeniti odredba članka 17. ovog Zakona.

(4) Ako udžbenici i dopunska nastavna sredstva koji su se nalazili na Popisu za školsku godinu 2010./2011., a za koje su se učitelji, odnosno nastavnici izjasnili sukladno stavku 3. ovog članka, nisu u skladu s Pravilnikom o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima iz članka 10. ovog Zakona, neće se uvrstiti u Katalog udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz članka 20. ovog Zakona.

(5) Svi udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva iz stavka 4. ovog članka smatraju se pomoćnim nastavnim sredstvima u smislu članka 29. ovog Zakona.

(6) Ministarstvo će, za školsku godinu 2010./2011., 1. travnja 2010. godine objaviti javni poziv iz članka 18. ovog Zakona za uvrštavanje u Katalog udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz članka 20. ovog Zakona.

(7) Ministar će imenovati privremeno povjerenstvo od pet članova koji će provesti javni poziv iz stavka 6. ovog članka i predložiti uvrštavanje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava u Katalog udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz članka 20. ovog Zakona, ako konačna maloprodajna cijena udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva bude izražena sukladno stavku 8. i 9. ovog članka.

(8) Za školsku godinu 2010./2011. ne primjenjuje se odredba članka 19. ovog Zakona, već se najvišom razinom cijene udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva za svaki pojedini nastavni predmet smatra cijena predmetnoga udžbenika i dopunskoga nastavnog sredstva izražena u Popisu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za školsku godinu 2010./2011. Tako izražena najviša razina cijene udžbenika i pripadajućega dopunskog

nastavnog sredstva za svaki pojedini nastavni predmet ne može biti veća od cijene predmetnog udžbenika i dopunskoga nastavnog sredstva izražene u Katalogu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za školsku godinu 2009./2010., umanjene za 10%.

(9) Ukoliko se najviša razina cijene udžbenika i pripadajućeg dopunskog nastavnog sredstva ne može utvrditi na način propisan stavkom 8. ovog članka iz razloga što se predmetni udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva nisu nalazili u Katalogu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za školsku godinu 2009./2010., najvišom razinom cijene tih udžbenika smatra se prosječna cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava po nastavnom predmetu utvrđena sukladno stavku 8. ovog članka.

(10) Ministarstvo će nakon provođenja postupka sukladno odredbama ovog članka uvrstiti udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva u Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava, te objaviti Katalog do 1. svibnja 2010. godine.

(11) Postupak odabira sukladno odredbi članka 22. ovog Zakona za školsku godinu 2010./2011. provest će se do 1. lipnja 2010. godine.

(12) Konačna lista iz članka 23. ovog Zakona utvrdit će se najkasnije do 15. lipnja 2010. godine.

(13) Nakladnik je dužan udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koji se nalaze na Konačnoj listi iz stavka 12. ovog članka tiskati i učiniti ih dostupnim maloprodaji najkasnije do 1. kolovoza 2010. godine.

(14) Ministarstvo će nakon stupanja na snagu Udžbeničkog standarda iz članka 34. stavka 1. ovog Zakona izdati rješenja sukladno odredbama ovog Zakona u odnosu na udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva iz stavka 12. ovog članka.

(15) Udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva glede kojih će sukladno stavku 14. ovog članka Ministarstvo izdati rješenja ostaju u uporabi sukladno odredbi članka 23. stavka 4. ovog Zakona.

(16) U postupku izdavanja rješenja sukladno stavku 14. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 19., 20. i 21. ovog Zakona.

(17) Udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koji su tiskani prije stupanja na snagu Udžbeničkoga standarda donesenog na temelju ovog Zakona, ne mogu se nalaziti u maloprodaji nakon školske godine 2010./2011., ali ih učenici mogu upotrebljavati u nastavi.

(18) Udžbenici i dopunska nastavna sredstva koji su odobreni i tiskani na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te udžbenici i dopunska nastavna sredstva za učenike s teškoćama u razvoju, mogu ostati u uporabi do odobravanja novih udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava.